

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat
20 cms.

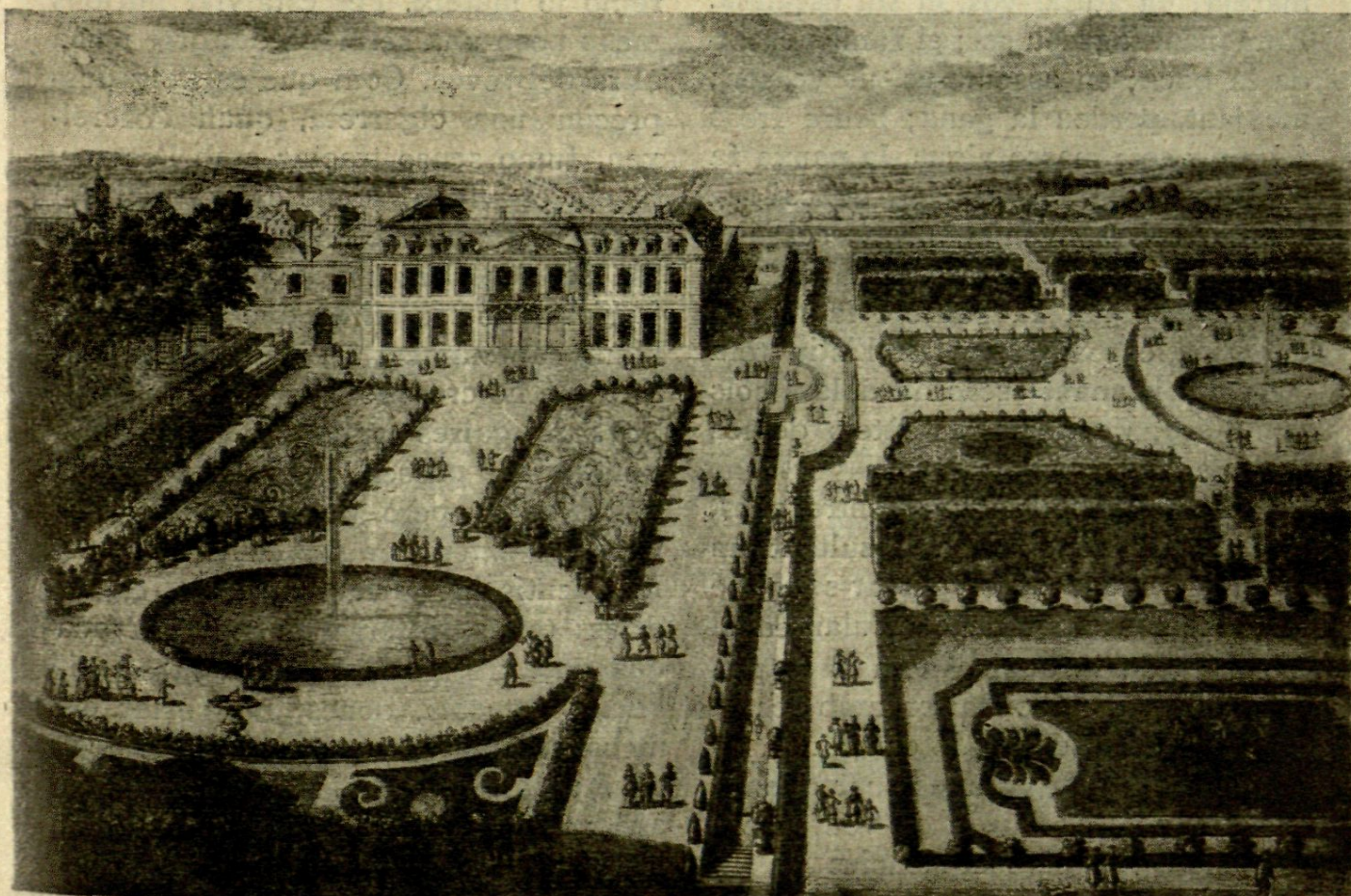


ANY IV. N.º 140

29 JULIOL 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA



Del llibre «Des divers styles de jardins», de M. Fouquier i A. Duchêne.

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

FRESCOR

En arribar a l'època de calor, és un veritable trenca-caps pretendre viure tranquil. Mosques, que us piquen de dies; mosquits, que us musiquen de nits; aigua escassa, calenta i espessa; fruita podrida, i armilla baldera. Gi-reu-vos per on volgueu i topareu amb dificultats de tota mena.

Els trens bruts, els autobusos atapeïts, les aceres embarassades, els pardalets de la Rambla tirant al blanc. Què més voleu?

Si resteu al llit, la calor us pessiga; en caminar quatre passes, la suor us mareja; en aturar-vos, el sol escaliva. Enraonant, agafeu set; el fumar escalfa la boca; en asseure-us, us ve son; menjant, perdeu la gana; beure fresc fa venir set; massa aigua, la panxa fa cloc-cloc. Què s'ha de fer, doncs?

Anar sol fa nyonya i... mussol; llegir encaparra; comprar dècims fa totxo; el treballar fa pobre i la manca de feina encostipa; car a l'istiu tota cuca viu i, anant escàs de dòlars sols teniu dret de llegir els rètols de les cantonades.

Es cosa sabuda que d'entrebancs, arreu n'hi ha sobrança, resultant un problema intrincat el passar-se-la bé la present temporada canicular en el transcurs de la qual a hom li és privat, àdhuc, d'embolicar-se amb res.

Es una filfa, doncs, la ciència popular quan diu que val més suar que no estussegat. Em plauria de veure com s'ho arrangeu els set-ciències en la temporada d'istiu amb un disponible metàl·lic de tres pessetes setanta cinc diàries, cobrables per mensualitats. Amb aquestes quantitats, a Napoleó

I no li hauria estat possible de fer tants de plans com combinà i, crec no ésser immodest en comparar-me amb l'heroi d'Austerlitz que no dubto faria caure abans d'acabar el primer *rund*. Com?

Per bé que és el secret dels meus èxits, no sóc egoista i ho declararé amb la mateixa sinceritat que parlaré als polítics de l'antic règim en pretendre fer-nos empassar rodes de molí.

Vegeu-ho: Al sastre, li lliuro una quantitat a compte i... renyits per sempre més. Per fer durar les mitges soles, he après de caminar de puntes; els colls, punys i mocadors me'ls rento jo mateix. Per estalviar mitjons me'ls poso una setmana del dret i una altra del revés. Com que és lleig despreciar una cigarreta, quan l'ofereixen, fumo sense tractar amb l'estanc. Si em conviden, prenc cafè i mai em desmemorio de felicitar els amics el dia del seu Sant.

Hom, potser dirà, que amb semblant capteniment es demostra misèria? No ho creguéssiu pas. No n'hi ha pocs ni gaires que serveixen arrugats pergamins, passen per senyors dels rancis sense, però, poder defer-se d'una *perra-chica* per fer cantar un cec. Els sentíssiu parlar, semblen calàndries: tanta de terra tenen al'Havana que un altre, però, en paga la contribució. Aquests, doncs, han estat els meus mestres, car saben de predicar bo i practicant allò de "val més una arruga a la panxa que no un forat a la roba", o allò altre d'asseure's a hores de l'àpat i atipar-se de riure.

Fa pocs anys que vaig fer coneixença amb un d'aquests que saben de memòria tota la lletania. Ho tinc present,

com si fos d'ahir. Havia comprat bitllet per l'express de *Badalona-sur-mer*; en el viatge va éser quan vàrem fer amistat. Era en el wagó-restaurant esmorzant un abundós llonguet amb mitja presa de xocolata. Hom sap com després dels grans àpats es fan les més importants confidències i, fou en aquella avinentesa, que vaig assabentar-me d'una pila de coses a posta per poder anar vestit de senyor amb butxaca de pobre. L'esmentat personatge, que d'una hora lluny se li flairava que havia corregut totes les Castilles amb Madrid i tot, disposava d'un bitllet de favor, sabia de memòria el cap d'any de moltes personalitats, coneixia les festes patronals de la gent d'upa i explotava una ben estudiada rialleta que li feia fer la boca petita. Així anava tirant sense grans amoïnaments.

Per un mai més no se'm despintaran moltes de les coses que va dir-me. Es de doldre que l'express anés tant de pressa! Ara com ara, ja seria tant mestre com el meu dilecte amic *manxego*.

Resumint; — com diuen els doctes conferencians — cal dormir quan es té son; menjar del que passa; fumar econòmic; treballar el més justet, per tal de respectar la salut, i, qui dies passa anys empeny, que a l'hora de la mort — despullats o vestits — hi arribarem tots.

La calor, el malestar, la crisi, la vaga anglesa i la S. de les N. són tòpics que hom ha de conèixer i tractar fent un pam i pipa ben gros, com suara és moda.

Altrament, trencar-se el coll per un no res, no ha estat bo pel cos, ni a l'hivern ni a l'estiu.

FLENDI

La mort d'un mico

Sobre la branca d'un arbre
de la vora del Niger, 1 q.
preciós mico de Guínea
segut s'estava, distret.

Confiat, la pobra bèstia,
la cara vers Orient,
no veia com s'apropava
una barca de Ponent.

Dintre la barca, amb sang freda,
jo li encaro mon fusell.
Poc s'ho pensa, pobre mico,
que d'allí sortirà un tret!

Des de l'arbre cau a l'aigua,
dins al riu; fa un capgirell,
i llavors neda que neda,
procurant salvar la pell.

Diuen que els micos no neden,
enganya qui tal digué.
Mireu, pobret!, com braceja;
mireu, fins sotes sap fer.

És inútil que t'afanyis,
perquè a la barca hi ha gent
que atzagaies per tu porten;
més lleugeres van que el vent.

Una d'elles és llençada
per un negre piroguer,
que en son bell mig l'ensopega
i me'l deixa sense alè.

Ja el pugem sobre la barca,
on ajagut el deixem.
Ja comença sa agonia.
Quina pena fa, pobret!

D'ací d'allà van sos braços;
no poden estar quiets,
com si a tots amenacessin
del crim que he comès contra ell.

4. - EL BORINOT.

Ses mirades com se'm claven,
com se'm claven al cervelll,
quan les veig sobre meu fixes
i fixes, després, al cel!

Què t'he fet, sembla que digui
en el seu badall darrer,
si amb la mort et diverteixes,
com a mi que et doni un bes!

Ja la cara se li afina,
ja no fa més moviments;
sense un sospir ni una queixa,
s'acaben sos sofriments.

I aquelles aigües tranquil·les,
que el reben encar calent,
de sepulcre li serveixen
i mortalla al mateix temps.

En el Niger, juny de 1915.

R. CARRERAS I VALLS.

(Del llibre "Al marge del Sahara").

Més teatre català

S'anuncia una temporada "estiuenca" (ara com ara estiuenca) de Teatre català a càrrec de la Maria Vila i Pius Daví, amb altres elements que debutarà a Eldorado el dia 12 del vinent agost.

Diuen que serà la primera obra que posarà en escena "Muntanyes del Canigó" d'Alfons Roure.

Seguiran altres obres de Sagarra, Amichatis, Burgas, Lluelles, Barbosa, Josep Sebastià Pons, Miquel de Palol, etcètera.

* * *

Ja comencen d'aparèixer gasetilles anunciant la pròxima temporada que enguany del Romea se situarà al No-vetats, amb l'Enric Borràs al front.

Confiem tenir una bona temporada.

HUMOR D'AHIR

Disputaven un català i un francès sobre l'energia i concissió dels idiomes respectius, i acabaren per fer una aposta formal sobre qui dels dos pronunciaria amb més brevetat el nom de tres arbres distints. El francès fou el primer, i amb aquella veu nasal i entonament propis del seu idioma digué:

L'olivier, le figuier, le granadier.

El català esclatant el riure i veient l'aposta guanyada, respongué vivament:

Om, pi, faig; paga, gabatx.

(D'Un tros de paper, any 1865).

COSES QUE ES PRENEN

El cafè.
Les criades.
El sol.
El rapè.
El caldo.
La paciència.
La xocolata.
Els bitlletes.
Les enrabiades.

COSES QUE S'AGAFEN

Els gafets.
El gat.
L'estofat.
Els serrells.
Les rates.
Els vicis.

(D'Un tros de paper, de 1815).



MONTSERRAT.

Quadro de S. Rusiñol.

Reconstrucció

EL PENEDÈS

Fa uns tres mesos, la *Revista de Catalunya* va iniciar una enquesta relativa a "Catalunya-ciutat". Després, *La Veu de Catalunya*, fa cosa d'un mes que té oberta una secció a "les terres catalanes" sota el mateix títol de *Catalunya-Ciutat*. Aquesta concepció "cívica", guanya de dia en dia, va penetrant quietament, lentament, però segura. Diverses manifestacions en tennim: el esperits selectes de cada contrada treballen per a la reconstrucció de llurs comarques, camí del retrobament integral. Es a assenyalar entre aquestes comarques el Penedès, d'on ha sortit la següent allocució:

En la nostra concepció (la més àmplia de totes), el Penedès ve a ésser l'antiga vegueria de Vilafranca, separant el que després va ésser, dintre la mateixa vegueria, la sotsvegueria d'Igualada, la part de la qual queda ja dintre la Segarra. D'aquesta opinió és també Mn. Font i Saguer en la seva carta comarcal de Catalunya. Així, doncs, els seus límits són, mentre no ens demostrin el contrari: A migjorn, tota la cursa del riu Gaià, de des que neix a la serra de Sant Magí de Brufaganya, fins que desguassa a la mar a Altafulla. Per Ponent: de des de Sant Magí de Brufaganya, agafa la riera de Carme, que segueix fins que afluïx a l'Ancià; d'aquí, una ratlla recta fins a la part dita de càn Massana de Montserrat, voreja la falda de migjorn de la muntanya, pels Brucs i Collbató, i en arribar a Esparraguera troba el Llobregat que segueix fins a Martorell; després s'enfila per les muntanyes de Pic d'Agulles, Begues, etcétera, seguint les carenes que divideixen les aigües cap al Llobregat, o cap els torrents d'Olivella, Sitges o les costes de Garraf. Per Llevant, la costa des de Garraf a Altafulla.

Penedesenques, doncs, són les poblacions principals següents: Vilafranca, Vilanova, Vendrell, Sitges, Capellades, Sant Sadurní de Noia, Arbós, Esparraguera, Martorell, Sant Pere de Riudevitlles, Torredembarra, Vilarrodona, etc. I si prenem els límits al peu de la lletra, com creu que s'han de prendre, queda a dintre casa nostra el Monestir de Santes Creus.

Ço que volem és despertar l'esperit del Penedès, infondre aquest esperit a tot penedesenc, a fi que les poblacions del Penedès, fins ara separades de tota relació mútua, treballin a l'ensems, acceptin tot lo bo de les altres com a cosa també seva, i també ofrenin a les seves germanes lo bo que produeixen, desapareixent en el que es pugui l'esperit massa localista.

A aconseguir aquest fi treballarem en tots els mitjans factibles. Aquest any comencem per la primera Exposició d'Art del Penedès, que es celebrarà a Vilafranca els últims dies d'agost i primer de setembre. Aquestes exposicions es repetiran cada any, en una localitat diferent de la nostra comarca.

Aprofitarem cada any aquesta avinentesa per celebrar, més que exclusivament l'Exposició d'Art, uns quinze dies de cultura i divulgació penedesenca. A aquest fi es diran conferències sobre literatura, art, geografia, història, producció, etc., de la comarca; es donaran concerts de música penedesenca o reproduccions de danses de casa nostra. En fi, totes les manifestacions de la nostra cultura i art.

A l'Exposició d'aquest any no hi ha per ara cap artista de la comarca que no hagi respost a la nostra crida. Hi seran, doncs, els pintors de Vilanova: Mir, Cabanyes, Ricart, Iu Pascual, Torrents, Sala, etc.; de Sitges: Rusinyol, Sunyer, Agustí Ferrer, Mas i Fontdevila, Bergnes, Cassanyes, A. Carbonell, Vidal, Jou, Camps, etc.; de Sant Pere de Ribes: Sisquella; de Vi-

lafranca: Hermen Inglada, C. de Moy i d'altres.

Ja està encarregat de la conferència d'obertura l'oriund penedesenc Frances Pujols. D'altres s'aniran anunciant.

Es preparen també audicions de sardanes dels selectes compositors del Penedès: Toldrà, Enric Casals, Pau Casals, Català, Bové, Vinyals, Domingo, etc.

Es segura una festa popular a la qual seran invitats tots els altres catalans, especialment artistes i homes de lletres, el diumenge 29 d'agost, per a contemplar els diversos caires de la típica festa major de Vilafranca amb la cooperació de tots els gegants del Penedès, dracs i altres bèsties típiques, ultra els balls de bastons i altres tantíssims danses.

Una altra gran obra

Es la Bíblia de Montserrat.

Com que no en som tècnics, no podem endinsar-nos a fer consideracions que podríem anomenar científiques de l'obra formidable empresa pels monjos de Montserrat.

Però sí que ens creiem obligats a celebrar-ne la seva aparició com una de les obres que mereixen més l'atenció de tot el públic que s'estimi i que estimi la cultura.

El P. Ubach és qui ha fet la traducció a la nostra vernàcula del Gènesi, el llibre estupend de la creació del món i dels primers passos de la humanitat. Posar-vos-el a llegir és posar-vos dins un corrent immaterial que us porta a través de les generacions amb vistes de panorames que de tan prop de Déu que us apareixen direu que són eterns.

Es inaugurada, i molt bellament, la Bíblia de Montserrat, que així a hores d'ara ja és anomenada amb aquest mot sintètic i popular; que, tot i no tractar-se d'una *edició popular*, té conquerida la popularitat més estimable.

Davant el primer volum, ens llevem el barret en senyal d'admiració i respecte.

X

SOLITUD

Si m'envoltés la buidor de la nit,
viatger de les rutes ignotes,
—callada l'ànima—, rígid i fred
un fanal em faria llengotes.

I l'esperit, a mercè de tot vent,
brunziria el dolor. Ma paraula
fóra el torb de l'hivern enfurit,
oblidat perquè som a la taula.

La solitud se'm faria punyent,
sota el cel ben desert d'estellada,
si per tot l'aire glaçat retrunyís
el batec d'una porta ignorada.

Car em duria l'afany de saber
si el rosec de la fosca que em lassa,
o el persistent ondular del gran vent,
fonedís fa el ressò de ma passa.

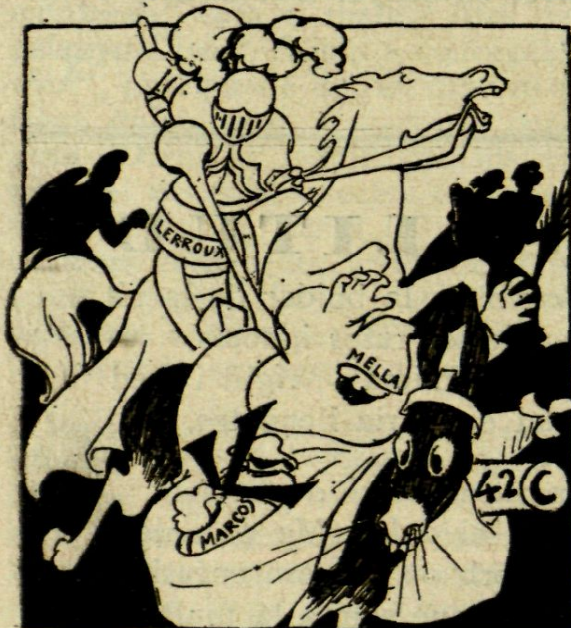
O solitud! Prô em duràs el present
d'una estela d'oblit, pura, fina:
que un automòbil dansaire i alat
ratllarà la muntanya veïna.

Fins la recança, si el perdo d'albir,
ja em serà una petita metgia.

JOSEP CADELLANS-ROSSELL

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

8. - EL BORINOT.



Tu creu que ets un burro,
discurrint que al final

se este burro, am igual,
serà vocació el del burro.

Tamany: 32 × 22. — Any 1915. —
Impremta de J. Ortega.



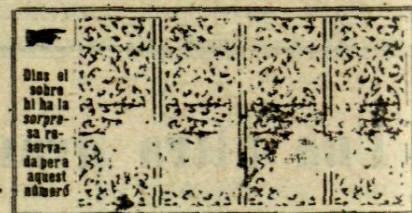
Periòdic, sorpresa, festiu i literari
UN NÚMERO CADA DISSABTE MULTITUT DE REGALOS ALS COMPRADORS CADA NÚMERO DEL CENTIMS
ANY I - NÚM 1 - Adreça: TALLERS, 10, BOTIGA - BARCELONA 19 MAIG DE 1918



DE VISITA
— I arreu, non m'he, que l'home d'aquesta casa s'ha tornat boig?
— L'home d'aquesta casa? És l'home que s'ha tornat boig.
— I el home d'aquesta casa? És l'home que s'ha tornat boig.
— Perquè, la dona, la per rebre la dona de la dona.

SALVE!

HERMANES CARÍSSIMS:
EL PARE PEDAC es lencia a la vida pública a instigació d'una llegió de gent que ha trucat a la seva porta. El romantra tranquil, aliat del món, però allí, l'ha vingut a treure del seu apacible recolliment sota la caputxa de l'hàbit franciscà la veu roquibada del ciutadà barceloní queixos de que la vida és més car i de que és necessari que els que saben arreglar les coses s'agitin del seu retrainment. I més d'un milió de persones de totes les edats.



seus i categories, esperaven part de fora de la meua cel·la, mentres els de la comissió em deien:

— Oh, vós, pare venerable, que tanta fama teniu de saber arreglar les coses! El món està en desordre, els homes no s'entenen, els pobles es destrueixen els uns als altres i no s'pot anar a la plaça perquè tot costa un ull de la cara. Per què vós no intenteu arreglar això desballestament i no abandoneu l'obscur retir i no sortiu a pendre el sol?

Alabat sigui Déu! La veu va arribar-me al cor. Ell ho ha volgut, sum-hi, doncs.

Aquí em teniu, gromots, meus, disposat a fer un va-tot per a arreglar el desballestament que amb tant motiu us desconsola. I mentrestant, començaré a dar-vos la felicitat amb un bé de Déu de regals que us aniré fent i a donar vos bones estones explicant vos alegries, ambdues coses de la mateixa importància en aquests temps de canons de 42, grans asfixiants, mosques empestades y discursos polítics.

A tothom envio la meua santa benedicció, esperant que tots serieu bons minyons i parroquians devots d'aquesta capella que avui obro. Si fossin tant ingrats que després de treure'm de la meua cel·la m'abandonessin, us prometo que allavors me n'entornaria a la vida privada i que no'n sortiria mai més.

Tamany: 32 × 22'2. — Any 1915. —
Impremta Abadal.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

El 75.—Tamany de 32 × 22. Aquest periòdic començà a publicar-se a Barcelona el dia 4 de setembre de 1915. Es setmanari. Bilingüe. Es titula "radical", és a dir lerrouxista. Té caràcter mossegair polític. Vulgar. Es declara pels aliats (França-Anglaterra, Bèlgica, Sèrbia, Rússia). Consta de 4 pàgines. Porta algun dibuix. Preu: 5 cèntims el número. Impremta de J. Ortega, carrer de Sant Pau, 76, Barcelona.

El Pare Pedac.—Tamany de 32 × 22'2. Periòdic aparegut per primera vegada a Barcelona el dia 29 de maig

de 1915. Consta de 4 pàgines. Es setmanal. Surt els dissabtes. Duu alguns dibuixos. Es de caràcter festiu i literari. Pot considerar-se com una "revista de joventut". Duu sorpreses. Anuncia concursos. Regala premis per a solucions de "charades". També publica música. Preu: 10 cèntims el número. Impremta Abadal, c. Tallers, 10, Barcelona.

El Heraldo de la Clase media.—Tamany de 32'4 × 22'2. Periòdic aparegut a Barcelona, el seu primer número el dia 27 de setembre de 1918. Es setmanari "independent i defensor de

Bohemia

REVISTA DE JUVENTUD

Barcelona, 6 de Marzo de 1915



Año I. - N.º 1.º

EL HERALDO DE LA CLASE MEDIA

N.º suelto: 5 cts.

Prohibida la re-
producción sin
cedular el origen
OOOSemanario Independiente y Defensor de la misma.
Se publica los SábadosDirección y Administración
Corta, 127, 1.º, 1.º

Barcelona, 27 Septiembre 1918

Suscripción y Remesas
según Tarifas

NUESTRO PROGRAMA

Ya el título de este modesto Semanario, dará a comprender a nuestros lectores la honrada misión que nos vamos a imponer, defendiendo con todas nuestras fuerzas a la desdichada Clase Media, la más perseguida y explotada de la Sociedad.

Como no nos dajen premias, sin contemplaciones de ningún género pero sin ofensas personales, diremos las verdades por duras que sean que tiendan a su beneficio y mejoramiento, sin que nos dobleguen jamás ofertas ni dádivas, ni nos arredren tampoco desdenes ni amenazas.

Sin galanuras de estilo, pero con sinceridad, nos convertiremos en esforzados paladines de tan digna Clase orientándola por el buen camino que debe seguir para su bienestar y adelanto que es el verdadero fin de su existencia.

Para cada uno de nosotros de política ni de sus pesimistas lacras, como no sea para defenderla, siendo nuestro único y bello ideal, conseguir la Unión de todos los individuos, para que puedan contrarrestar los grandes perjuicios que la Unión de todas las demás Clases la causan.

Desde luego comprendemos que nuestra labor no ha de agradar a todos, pero ya comprenderán nuestros lectores, que para perseguir torpes manejos y para desenmascarar a hipócritas altrustas, tenemos que ser mordaces y aún quizás agresivos.

Como es casi seguro que los individuos de esta Clase que deseen emitir su opinión o desarrollar iniciativas, encuentren cerradas las columnas de la Prensa, desde luego les ofrecemos las de este Periódico que pensamos a su disposición.

Creemos que con lo dicho, claramente definimos la campaña que en los achagos y calamitosos tiempos que corremos pensamos emprender, pero si alguna duda cupiera a nuestros lectores, en dos frases tan sólo, la concretamos.

«Guerra sin cuartel a la sangría y a los atropellos!»

«Amor y defensa para la Clase Media!»

«Desdichada Clase Media!»

Excmo. Sr. D. D. produce en el árido problema de nuestra vida social, que hallándose en

pugna con los más sines principios de la moral y los más rudimentarios preceptos de la equidad y la justicia, no puede en modo alguno tolerarse.

Digo esto, por la notable desigualdad que tanto nuestros gobernantes, como todos cuantos de la Política, de la Propiedad, del Negocio, de la Industria y del Comercio viven y meditan, han establecido entre la Clase Media y la Clase Obrera; por que al paso que para ésta, aunque muy justificadamente, todo se vuelve desvelos y protección, para aquella que sin obra intelectual ni esfuerzo es como la otra, todo son desdenes y atropellos; siendo tanto más de lamentar esta diferencia, cuando la Clase Media a pesar de la maldad con que se la trata, hallándose hoy en muchas pobres condiciones que la oja, sufre humilde y resignada su triste suerte.

Comprendo perfectamente que los aprovechados directores de nuestra Santa Sociedad, por prudente precaución haciendo de tripas corazón, pretendan ejercer el simpático papel de redentores del Obrero; pero es infame, que para poder gozar abundantemente sin disgustos y temores, la regañada y fatigosa vida que las delicias del Poder o la barrera del negocio les concede, favorezcan uno dechadamente a los que quizá sin duda alguna temen, con notable perjuicio de los que por ser imprevistos y hallarse desarmados no son temidos.

Pero me explico perfectamente este depravado modo de obrar, porque demasiado comprenden que si la Clase Media se une y se defiende, escapando de sus garras, habrá concluido para ellos la especulación usuraria que sobre tan angustiada Clase ejercen; y entonces, adios alquileres escandalosos, adios precios elevados, adios fabulosas cotizaciones de valores y adios enormes balances; y por esto, con insidias calumniosas sembrando desconfianza y con falsos halagos la engañan y adormecen, para que evitada su Unión, puedan mejor atropellarla y explotarla.

Sería por otra parte injusto, si echáramos toda la culpa de este grave mal solamente a las Clases explotadoras y adineradas, porque la verdad es, que parte de esta responsabilidad alcanza así mismo a la expresada Clase, que con la ignorancia que la caracteriza, por su grande apatía y sobre todo por la desconfianza que existe, no ha querido imitar la acertada conducta de las Clases Obreras, que con su Unión y su Solidaridad, se han hecho fuertes y temibles, contraponiendo del dominio de los tiranos que la agreden.

Tamany: 32'4 X 22'2. — Any 1918. —

Impremta de Pere Ortega.

Tamany: 31 X 21'8. — Any 1915. —

Impremta «La Polígrafa».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

la classe mitja", que en aquelles dates es trobava singularment afectada per la crisi de la puja del cost de la vida. Es setmanal, i es publica els dissabtes. Consta de 4 pàgines. Preus: 5 cèntims el número. Impremta de Pere Ortega, c. Aribau, 7, Barcelona.

Bohemia.—Tamany de 31 X 21'8. Aquest periòdic setmanal començà a sortir a Barcelona el dia 6 de març de 1915. Consta de 16 pàgines, amb dibuixos i caricatures (a dues tintes), de "Passarell", J. Gausachs ("Hola"), Roqueta i d'altres. Es l'Arlequí escrit

en castellà, té el mateix caràcter. Al número que tenim a la vista hi ha escrits de Pio Baroja, Emilio Carrere, Santiago M. Elías, José Francés, J. Santos Lara, Lucano Dantas, Luís G. Manegat. Es en el pòrtic de la revista que es diu la lluna "Nuestra Señora de todos los poetas", i "novia de todos los poetas" (escrit per Lluís Capdevila). Preus: Espanya, 1'50 ptes. trimestre; estranger, 8 ptes. l'any; número solt, 10 cèntims. Impremta La Polígrafa, c. Balmes, 54, Barcelona. (Tots de la collecció de Baldomer Blanch).

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

10. - EL BORINOT.

Plany de campana vella

Com gronxa, de festa
la mà que n'és llesta,
n'és blanca i molsuda;
Com tiva tossuda
la corda lleugera
qui toca la Missa,
la Missa primera.

* * *

Qui us bressa campana?
—li diu la germana.—
On és la quitxalla
per vos es baralla;
De mi no es recorda;
I sols de la vostra
n'estira la corda?

—L'angoixa decanta
la meva, penjanta;
I com si fos morta
ni obrint-se la porta
el vent la fa moure;
Apar com la fusta
més forta que el roure.

—Sóc massa feixuga
i mai es belluga
la meva carcassa;
Ni l'aire qui passa
la pols ne pot treure;
Ni mai, de la vila
em venen a veure.

—Sóc massa vellota.
El cor em sanglota;
I com una nina
que no té veu fina
em tapo la boca,
per por de que sentin
la llengua rebotre.

—I mai, si tal volta
de ma llengua solta
cançó n'heu oïda
—cançó indefinida—
mireu cap a l'horta
que dins d'una caixa
segur seré morta.

* * *

Com gronxa, de festa,
la mà que n'és llesta
n'és blanca i molsuda;
Com tiva tossuda
la corda lleugera
qui toca la Missa,
la Missa primera.

MIQUEL VINYA.

llibres & lletres

—Ha sortit el I volum (magnífic volum) de la Bíblia posada en català pels monjos del Montserrat.

—Ha sortit un nou llibre de Josep Pla: "Llanterna màgica".

—Estampat als tallers tipogràfics de Josep Tragant, català resident a Buenos Aires, ha sortit un llibre de Jeroni Zanné contenint les 38 primeres Odes d'Horaci traduïdes al català.

—El canonge Josep Maria Llovera publica a "La Veu" unes traduccions de clàssics llatins i grecs, en vers clàssic adaptat al català, seguint el ritme d'aquell vers.

—El mateix canonge publica a "La Paraula Cristiana" del mes de juliol un article sobre la possibilitat de l'adaptació de les formes clàssiques al català. A la mateixa revista En Joaquim Balcells publica un estudi sobre l'elegia llatina.

—"La Veu de Catalunya" publica una lletra de Dídac Ruíz adreçada a Josep Maria de Sucre, en la qual diu que vol tornar ací.



CRIST ABRAÇAT AMB LA CREU

Quadro original del GRECO que pertanyia al tresor artístic del convent dels PP. Caputxins d'Olot fins l'any 1835, i es conserva ara en l'església parroquial de Sant Esteve, de la mateixa ciutat.

Fa 75 anys que...

sortia una terça edició de l'obra de Víctor Balaguer: *Los frailes y sus conventos*, que tenia un èxit extraordinari.

s'inaugurava l'estàtua de Galcerà Marquet, almirall català i conseller barceloní, a la font monumental de la plaça de Medinaceli. Obra de Francesc Daniel Molina. Els treballs de fonta els féu la fàbrica d'En Valentí Esparó. Es la primera estàtua de la seva mena que es fongué a Espanya.

s'estrenava al Teatre Principal la sarsuela de Víctor Balaguer: *los cursos del latín*, música de Demay de Schönbrunn.

deia el "Diario de Barcelona", 8 juny 1851:

Hace poco tiempo, en los festejos que dió la villa de Areñs (així és escrit) de mar a su diputado Sr. Xifré, se imprimió y repartió una bellísima y sentida poesía, obra de dicha señora (Josepa Massanés), pero cuyo nombre fué quizá inadvertidamente olvidado al pie del escrito. Esta poesía estaba dedicada al señor Xifré. Pues bien, y aquí entra lo que acaso ignora la señora Massanés; un caballero, de nación francés, se ha tomado el trabajo de imitar y traducir a su lengua dicha poesía e insertarla en un periódico, dedicándole a la misma persona, en nombre de la villa de Areñs. Las bellas ideas y peregrinos conceptos de la poetisa catalana no han perdido nada en la traducción. Sus versos han quedado bien representados por los robustos versos franceses, y sólo el olvido del nombre de su autora al pie de la poesía, es lo que ha dado sin duda lugar a que el escritor francés no lo citara como es de creer que lo hubiera hecho a no mediar aquella circunstancia.

[Juny de 1851]

Fa 50 anys que...

es rebien a Barcelona els primers números de *l'Auraneta*, periòdic català que sortí a Buenos Aires.

sortia un llibre de versos: *Escar-dots* de Josep M. Codolosa; satírics i festius.

[Juny de 1876]

es celebrava (dia 8) als claustres del convent de Sant Dominic de Vich la festa del repartiment de premis del certamen bilingüe obret amb motiu de l'aniversari de la inauguració del ferro-carril. Entre altres, hi eren premiats Francesc Masferrer i Arquimbau, Francesc Ubach i Vinyeta, Francesc Matheu, Martí Genís Aguilar, Joaquim Riera i Bertran, Miquel Victorià Amer i Ramon E. Bassegoda.

[Juliol de 1876]

Fa 25 anys que...

es celebrava a Perpinyà una festa de germanor on prenen part el bisbe Mgr. Jules Carselade, Justí Pepratx, Carles Foissin, a honor de Mossèn Antoni Alcover.

s'estrenava a Eldorado el drama "Electra" de Benito Pérez Galdós. Hi hagué manifestacions per part dels "avançats".

Josep Bertran i Musitu publicava un estudi sobre "el dret especial de la Vall d'Aran".

s'assenyalava l'aparició del primer número de "Revista bibliogràfica Catalana", per a fer "inventari de tot allò que es publiqui en català, i d'allò que sobre el nostre país aparegui en llengua espanyola o en qualsevulga altra llengua. Edició de "L'avens".

moria a Barcelona el pintor Josep Lluís Pellicer.

s'inaugurava el Teatre Nou, al Paral·lel.

[juny de 1901]

UAB
Biblioteca de Comunicació
Memòries General

Rubió i Ors

Fa uns quinze dies, Antoni Rubió i Lluch feia una dissertació en la Reial Acadèmia de Bones Lletres, sobre el romanticisme; en el curs de la conferència evocà magistralment la gran figura del seu pare: Rubió i Ors.

A poc, sortia el *Diario de Barcelona* amb un article parlant de l'oblit en què és estat deixat el gran Rubió i Ors. Al cap d'un parell de dies *El Correo Catalán* sortia amb un altre article donant compte d'algunes gestions fetes perquè no es pugués dir que Rubió i Ors era oblidat.

Dijous passat, dia 22, *El Sol* de Madrid es feia ressò d'aquest tema, deia ço que segueix:

La memoria de Rubió y Ors, el poeta que abrió ancho camino al renacimiento literario catalán usando el bucólico seudónimo de "Lo gaiter del Llobregat", ha sido exaltada hace poco con un magnífico discurso de su glorioso hijo, don Antonio Rubió i Lluch. Como con tantos otros, la juventud ha cometido con el "gaiter" la injusticia de tenerle poco menos que olvidado. Parece que hay ahora en Barcelona, como en otras partes ("Azorín" estos pasados días con los escritores castellanos del siglo XIX) un afán de reanimar la fama de los hombres que han sido desdeñados de masiadamente, entre los cuales no pocos viven aún cargados de canas y de tristeza.

Los supervivientes del renacimiento romántico catalán han tenido homenajes y halagos, y la memoria de los muertos rápidamente se rehabilita.

Parece que le ha llegado la hora al hombre que más fe en los destinos literarios de la lengua catalana tuvo en su tiempo, maestro de varias generaciones, y con Milá y Fontanals, y a través del gran discípulo de ambos, Menéndez y Pelayo, educador de los escritores, críticos, investigadores, que constituyen la generación madura castellana.

Rubió y Ors no tiene monumento, ni lápida, ni cosa semejante que perpetúe dignamente su nombre. Es culpa de todos, de sus contemporáneos, de sus discípulos, de la gente nueva; culpa remediable, sin embargo. Alguien se acordó del poeta, y he aquí lo que dice un diario de Barcelona:

"Reconociendo que lo importante es hacer algo que perpetúe la buena memoria de don Joaquín Rubió y Ors, hará cosa de un año presentamos a un amigo particular nuestro, catedrático y concejal en el actual Ayuntamiento, la petición, que hizo suya al instante, por pertenecer además dicho señor a la Comisión de Cultura, de que se colocara el retrato del "Gayter del Llobregat" en la Galería de Catalanes Ilustres.

Se hicieron todos los trabajos oportunos, poniéndose ya en concreto en quién podía ser el mejor autor de la biografía de Rubió y Ors, avanzando un nombre prestigioso; se pensó también en el pintor, para encargarle la evocación de la efigie del tardíamente homenajeado, e incluso se hizo la indicación de día para dicha solemnidad que debía ser dentro de la semana de la festividad de Nuestra Señora de la Merced del año pasado.

Todo se llevó a término con entusiasmo y con la mirada puesta única

14. - EL BORINOT.

y exclusivamente en el poeta objeto de aquel justo y obligado homenaje.

Pero... nuestro gozo en un pozo.

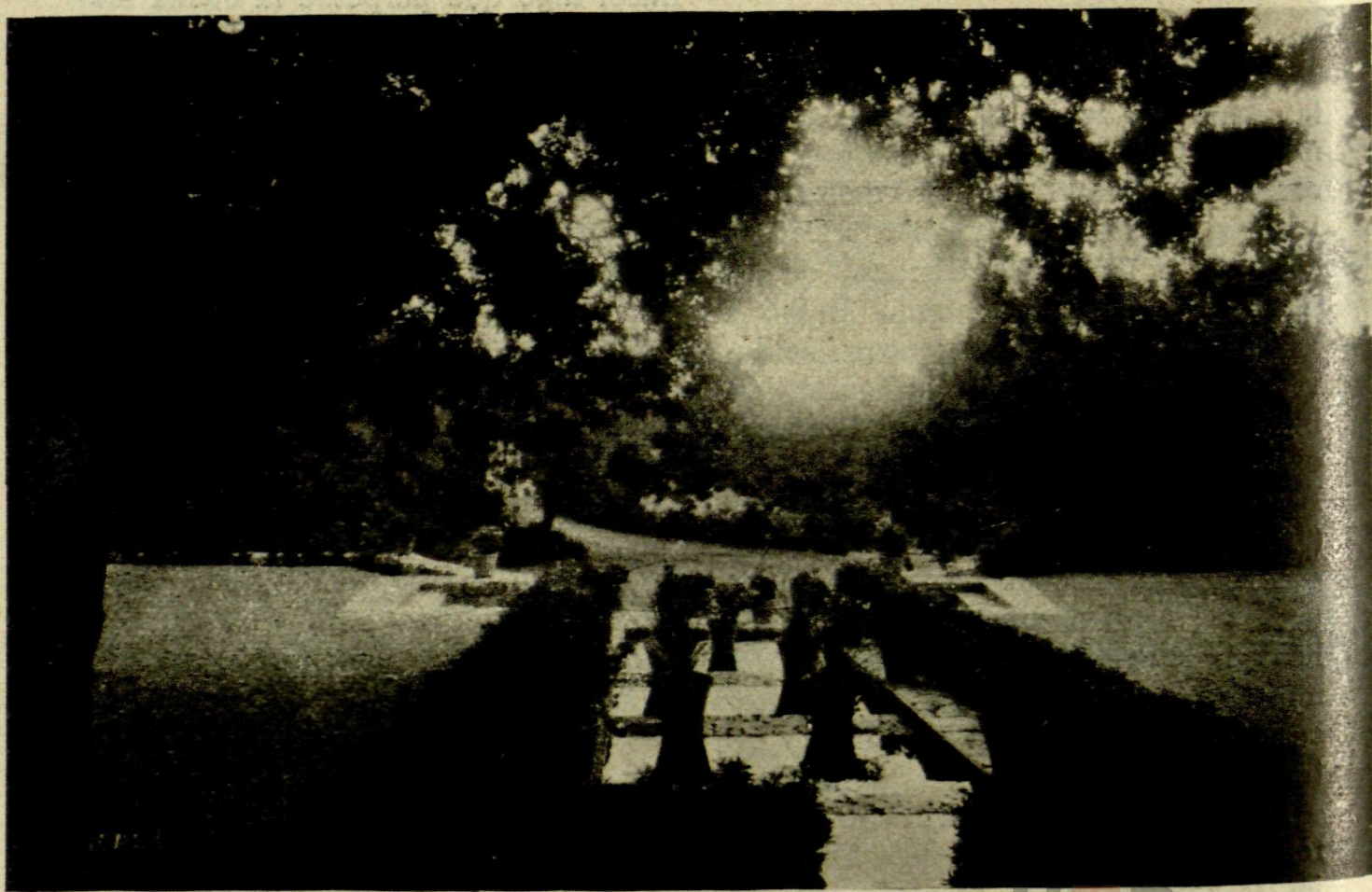
Documentación en regla y hechos los pasos convenientes, hubo de ir a parar la petición por escrito al Sr. Ponsá, enterrador, al parecer, de toda iniciativa de sabor "casero".

El Sr. Ponsá—el Sr. Ponsá es teniente de alcalde en la ciudad condal y sustituye con frecuencia al alcalde-presidente, que pide largas licencias,—escéptico doctrinario y práctico, no siente nada; y en el montón de papeles olvidados tiene, y a perpetuidad, por lo visto, los referentes a Rubió y Ors".

Ese empeño de enterrar todo lo "ca-

sero" nos ha enternecido definitivamente. Para ciertas personas, nada peor que los aires de fuera. Cuando vuelven a casa sólo les gusta Shakespeare y en inglés".

Després en *La Publicitat* de diumenge, dia 25, llegim que a iniciativa d'un bon patrici, hi ha el projecte d'un homenatge que els pobles del Baix Llobregat dedicaran a Rubió i Ors. Entre altres coses, hom parla d'erigir un monument a l'excels "Gaiter del Llobregat" damunt mateix de les aigües llobregatanes, el qual monument tindrà per sòcol una torrera del famós pont de quinze arcades de la vila de Molins de Rei.



Un aspecte del Parc del Guinardó.—Barcelona.

«EL BORINOT»

**és el
periòdic literari
de més circulació**

AQUEST NUMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC

(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART

Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini

CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS

A. Hernández.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA

Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"

JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G



SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA



RAMON SUNYER

JOIER

Corts Catalanes, n.º 663
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

**A TOTES
LES
LLIBRERIES**

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS



TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferriassa, 13
BARCELONA

LLATZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espal-
lament.



PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
St. Martí.
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES:
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA



Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler
CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

100/172